

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ імені А. С. МАКАРЕНКА

ЗАТВЕРДЖЕНО

наказом СумДПУ імені А.С. Макаренка

№ 305 від 19 червня 2024 року

проф. Юрій ЛЯННОЙ

ПОЛОЖЕННЯ

про матеріальне забезпечення здобувачів освіти з числа дітей-сиріт та
дітей, позбавлених батьківського піклування, осіб з їх числа та
здобувачів освіти, які в період навчання у віці від 18 до 23 років
залишились без батьків, у Сумському державному педагогічному
університеті імені А.С. Макаренка

УХВАЛЕНО

рішенням Вченої ради університету
протокол № 12 від 19 червня 2024 року

Структура тексту

1. Загальні положення
2. З врахуванням на повне державне утримання
3. Умови проживання в студентському гуртожитку
4. Грошова допомога на придбання навчальної літератури
5. Забезпечення предметами гардероба та текстильної білизни
6. Грошова компенсація виплат на харчування
7. Стипендіальне забезпечення
8. Щорічна матеріальна допомога
9. Грошова допомога та компенсація вартості одягу і взуття після здобуття першого ступеня вищої освіти «бакалавр»
10. Допомога випускникам при працевлаштуванні
11. Прикінцеві положення

1. Загальні положення

1.1. Умови соціального захисту та матеріального забезпечення здобувачів освіти денної форми навчання за державним замовленням Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка (далі – Університет), які відносяться до пільгових категорій дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування, які перебувають під піклуванням (далі – діти-сироти), та осіб з їх числа, а також здобувачі освіти, які під час навчання у віці від 18 до 23 років залишилися без батьків (батьки яких померли/оголошені померлими, загинули або пропали безвісти), (далі особи із числа дітей-сиріт) розроблено відповідно до наступних нормативно-правових документів:

- Закону України «Про забезпечення організаційно-правових умов соціального захисту дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування» від 13.01.2005 р. № 2342 (зі змінами);
- постанов Кабінету Міністрів України «Про поліпшення виховання, навчання, соціального захисту та матеріального забезпечення дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування» від 05.04.1994 р. № 226 (зі змінами), «Питання стипендіального забезпечення» від 12.07.2004 р. № 882 (зі змінами), «Деякі питання виплати соціальних стипендій студентам (курсантам) закладів фахової передвищої та вищої освіти» від 28.12.2016 р. № 1045 (зі змінами), «Про затвердження норм та Порядку організації харчування у закладах освіти та дитячих закладах оздоровлення та відпочинку» від 24.03.2021 р. № 305;
- наказу Міністерства освіти і науки України «Про затвердження норм матеріального та нормативів фінансування дітей-сиріт і дітей,

позбавлених батьківського піклування, а також вихованців шкіл-інтернатів» від 17.11.2003 р. № 763;

- наказу Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України, Міністерства фінансів України, Міністерства охорони здоров'я «Про встановлення граничного розміру плати за проживання в студентських гуртожитках вищих навчальних закладів державної та комунальної форми власності» від 28.03.2011 р. № 284/423/173.

1.2. Для матеріального забезпечення здобувачів освіти, які відносяться до категорії дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, осіб з їх числа, а також осіб, які під час навчання у віці від 18 до 23 років залишилися без батьків (батьки яких померли/оголошенні померлими, загинули або пропали безвісти), **повинні підтвердити свій статус** наступними документами:

- 1) копія свідоцтва про народження;
- 2) (для дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, та осіб з їх числа) копія рішення органу опіки та піклування про надання статусу дитини-сироти або дитини, позбавленої батьківського піклування, або витяг з обліково-статистичної картки дитини-сироти та дитини, позбавленої батьківського піклування;
- 3) (для осіб, які в період навчання у віці від 18 до 23 років залишилися без батьків, батьки яких померли/оголошенні померлими, загинули або пропали безвісти) один із документів:

- довідка, видана державним підприємством, на яке покладено функції Національного інформаційного бюро відповідно до Закону України «Про оборону України», за формулою, встановленою Мінреінтеграції, яка містить відомості про батьків, які є військовополоненими (перебувають у полоні держави-агресора)/позбавленими особистої свободи (затримані, взяті у заручники) органами влади держави-агресора (окупаційними адміністраціями та збройними формуваннями);
- документ, що підтверджує загибель батьків, виданий військовим формуванням, правоохоронним органом спеціального призначення

4) (для осіб, які в період навчання у віці від 18 до 23 років залишилися без батьків, батьки яких померли/оголошенні померлими, загинули або пропали безвісти) копії наступних документів:

- свідоцтва про смерть батьків;
- рішення суду про оголошення батьків померлими;
- рішення суду про визнання батьків безвісно відсутніми/витяг з Єдиного реєстру осіб, зниклих безвісти за особливих обставин (до початку його

- функціонування - витяг з Єдиного реєстру досудових розслідувань), що засвідчує факт внесення до цього реєстру інформації про те, що батьки перебувають у розшуку як зниклі безвісти за особливих обставин або визнані такими, що зникли безвісти за особливих обставин;
- якщо зазначену особу, виховувала одинока матір, додається витяг з Державного реєстру актів цивільного стану громадян про державну реєстрацію народження дитини, виданий відділом державної реєстрації актів цивільного стану, або довідка про народження, видана виконавчим органом сільської, селищної, міської ради, із зазначенням підстави для внесення відомостей про батька дитини до актового запису про народження дитини відповідно до абзацу першого частини першої статті 135 Сімейного кодексу України.

1.3. Особи з числа дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, а також діти-сироти, які не перебувають під піклуванням, зараховуються на повне державне забезпечення в Університеті на весь період навчання до закінчення навчального закладу, якщо такі особи вперше здобувають повну вищу освіту. Діти-сироти, які перебувають під піклуванням, до досягнення ними 18-річного віку ставляться на облік, після чого вони зараховуються на повне державне утримання, а у разі, якщо такий є прийомною дитиною чи дитиною-вихованцем дитячого будинку сімейного типу (ДБСТ), він за власним вибором (*згідно особистої заяви*) може бути зарахований на повне державне забезпечення або залишатися під піклуванням.

1.4. Обов'язки з підготовки наказів стосовно соціального захисту дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, та осіб, які в період навчання у віці від 18 до 23 років залишилися без батьків (батьки яких померли/оголошені померлими, загинули або пропали безвісти), а також відповіальність за визначення статусу даної категорії здобувачів освіти, своєчасність підготовки наказів, достовірність та повноту зазначеної в них інформації покладаються на соціального педагога Університету. Обов'язки щодо нарахування виплат та компенсацій студентам, які відносяться до категорії осіб з числа дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, та осіб, які в період навчання у віці від 18 до 23 років залишилися без батьків (батьки яких померли/оголошені померлими, загинули або пропали безвісти) покладаються на головного бухгалтера.

2. Зарахування на повне державне утримання

2.1. Списки зарахованих на перший курс для здобуття першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів вищої освіти в Університет здобувачів з числа дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, а також осіб, які в період навчання у віці від 18 до 23 років залишилися без батьків (батьки яких померли/оголошені померлими, загинули або пропали безвісти) та осіб з їх числа, передаються Центром професійно-кар'єрної орієнтації та вступу на навчання, а поновлених та переведених – деканатами факультетів та директоратами інститутів не пізніше трьох днів після початку навчання.

2.2. Наказ про зарахування на повне державне утримання готується соціальним педагогом в тижневий термін після початку навчального року. Для цього директори/декани забезпечують соціальному педагогу явку всіх зарахованих студентів, з числа дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, осіб з їх числах, а також осіб, які в період навчання у віці від 18 до 23 років залишилися без батьків (батьки яких померли/оголошені померлими, загинули або пропали безвісти), для написання заяви, взяття на облік (**Додаток 2**) та зарахування на повне державне забезпечення (**Додаток 1**) *(за винятком тих осіб, які перебувають під опікою або є вихованцями ДБСТ, які ставляться лише на облік до 18 років і перебувають у складі прийомної сім'ї або ДБСТ. Після досягнення повноліття (18 років) здійснюють рішення про переведення на повне державне утримання самостійно, підтверджуючи свій вибір особистою заявою).*

2.3. До заяви, завізованої Ректором Університету, додається:

- витяг з обліково-статистичної карти дитини-сироти, позбавленої батьківського піклування, виданий Службою у справах дітей;
- копія паспорта;
- копія свідоцтва про народження;
- копія ідентифікаційного номера;
- копія свідоцтва про смерть батьків або копія рішення суду про позбавлення батьківських прав;
- копія рішення органу виконавчої влади про встановлення опіки чи піклування;
- довідка з попереднього місця навчання про перебування на повному державному утриманні або на обліку як дитини-сироти, що знаходитьться під піклуванням, види і розміри соціальних виплат, а також чи надавалася допомога як випускнику при працевлаштуванні;

2.4. Відрахування зазначеної категорії студентів з Університету відбувається за поданням декана/директора факультету/інституту. У разі відрахування неповнолітніх здобувачів освіти деканам/директорам необхідно отримати згоду Служби у справах дітей.

3. Умови проживання в студентському гуртожитку

3.1. Здобувачі освіти з числа дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, осіб з їх числа, а також осіб, які в період навчання у віці від 18 до 23 років залишилися без батьків (батьки яких померли/оголошенні померлими, загинули або пропали безвісти), котрі потребують житло, поселяються в студентські гуртожитки на безоплатній основі (безкоштовно). Після видання наказу Університету про поселення здобувачів зазначених пільгових категорій у гуртожитки за особистою заявовою соціальний педагог готове наказ про забезпечення їх місцем у гуртожитку Університету.

3.2. Члени їх сімей (чоловіки/дружини, діти) від оплати за проживання в студентських гуртожитках не звільняються.

4. Грошова допомога на придбання навчальної літератури

3.3. Дітям-сиротам та дітям, позбавленим батьківського піклування, особам з їх числа, а також студентам, які в період навчання у віці від 18 до 23 років залишилися без батьків (батьки яких померли/оголошенні померлими, загинули або пропали безвісти), до завершення навчання виплачується щорічна допомога для придбання навчальної літератури в розмірі не менше трьох місячних соціальних стипендій, які їм призначені. Виплата зазичної допомоги здійснюється протягом 30 днів після початку навчального року за рахунок коштів, що передбачаються для закладів освіти у відповідних бюджетах.

5. Забезпечення предметами гардероба та текстильної білизни

5.1. Норми матеріального забезпечення предметами гардероба та текстильної білизни дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, що перебувають (навчаються) у навчальних закладах усіх типів і знаходяться на повному державному утриманні встановлюються згідно чинного законодавства (*наказу Міністерства освіти і науки України «Про затвердження норм матеріального та нормативів фінансування дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування, а також вихованців шкіл-інтернатів» від 17.11.2003 р. № 763*):

5.1.1. Для первісного придбання предметів гардероба та текстильної білизни для студентів не менше 35 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян для вихованців, учнів, студентів з числа дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, які перебувають (навчаються) у навчальних закладах усіх типів і знаходяться на повному державному утриманні.

5.1.2. Фінансові витрати на щорічне поповнення предметів гардероба та текстильної білизни не повинні перевищувати 65 відсотків від нормативів, передбачених у пункті 5.1.1.

6. Грошова компенсація виплат на харчування

6.1. Підставою для виплат є інформаційний лист Департаменту соціального захисту населення Сумської обласної щодо норм харчування для дітей-сиріт, які знаходяться на повному державному утриманні, та дітей-сиріт, які знаходяться під опікою.

6.2. Після отримання інформаційного листа Департаменту соціального захисту населення Сумської області та після наказу планово-фінансового відділу Університету про вартість харчування – соціальний педагог протягом трьох днів готує наказ щодо виплат грошової компенсації у розмірі вартості харчування студентам, які відносяться до категорії дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, осіб з їх числа, та осіб, що в період навчання у віці від 18 до 23 років залишились без батьків, які навчаються та перебувають у відпустці у зв'язку з вагітністю та пологами, відпустці для догляду за дитиною до досягнення нею трирічного (шестирічного) віку чи у академічній відпустці за медичними показниками.

7. Стипендіальне забезпечення

7.1. Студентам з числа дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, особам з їх числа, а також особам, які в період навчання у віці від 18 до 23 років залишились без батьків, призначається:

- соціальна стипендія (в обов'язковому порядку);
- академічна стипендія – додатково до соціальної відповідно до рейтингу академічної успішності.

7.2. Накази на призначення стипендій здобувачам освіти з числа дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, осіб з їх числа, а також осіб, які в період навчання у віці від 18 до 23 років залишились без батьків

готує соціальний педагог.

7.3. Використання коштів, передбачених у державному бюджеті для виплати соціальних стипендій студентам, визначається Постановою КМУ № 1045 від 28.12.2016 року «Деякі питання виплати соціальних стипендій студентам (курсантам) закладів фахової передвищої та вищої освіти» (зі змінами).

8. Щорічна матеріальна допомога

8.1. Студентам з числа дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування, а також студентам, які в період навчання у віці від 18 до 23 років залишились без батьків, щорічно надається матеріальна допомога за рахунок стипендіального фонду, а також коштів, передбачених на утримання зазначених закладів, у розмірі не менш як 8 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

9. Грошова допомога та компенсація вартості одягу і взуття після здобуття першого ступеня вищої освіти «бакалавр»

9.1 Додатково за умови вступу на навчання до магістратури Університету після здобуття ступеня вищої освіти «бакалавр» в Університеті виплачується грошова допомога та компенсація вартості одягу і взуття магістрантам, які відносяться до категорії дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, осіб з їх числа, та осіб, що в період навчання у віці від 18 до 23 років залишились без батьків, які перебували на повному державному утриманні під час попереднього навчання.

9.2. Інформація про студентів, які зараховані до магістратури Університету надається центром професійно-кар'єрної орієнтації та вступу на навчання.

10. Допомога випускникам при працевлаштуванні

10.1. При працевлаштуванні випускники, які належали до категорії осіб з числа дітей-сиріт та дітей позбавлених батьківського піклування, а також осіб, які в період навчання у віці від 18 до 23 років залишились без батьків і перебували на повному державному утриманні, забезпечуються одягом, взуттям, м'яким інвентарем і обладнанням на суму не менш як 40 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян, а також одноразовою грошовою допомогою в розмірі шести прожиткових мінімумів для

працездатних осіб, встановлених на одну особу згідно загального показника, незалежно від сімейного стану таких осіб.

10.2. Накази формуються соціальним педагогом на підставі поданих випускниками документів, зокрема: заяви, паспорта, ідентифікаційного коду, довідки про працевлаштування, довідки про перебування на обліку у центрі зайнятості, довідки з органів соціального захисту тощо. Також випускник повинен надати копію трудової книжки, завірену роботодавцем, або копію трудової угоди. Зазначені виплати здійснюються до завершення фінансового року.

10.3. Студенти-випускники зазначеної категорії при отриманні документу про освіту надають розписку (за згодою) про те, що вони попереджені щодо необхідності надання зазначених документів у визначений термін (**Додаток № 3**).

11. Прикінцеві положення

11.1. Положення про матеріальне забезпечення здобувачів освіти з числа дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, осіб з їх числа та здобувачів освіти, які в період навчання у віці від 18 до 23 років залишились без батьків, у Сумському державному педагогічному університеті імені А.С. Макаренка набуває чинності з дати його ухвалення Вченого радою Університету та вводиться в дію наказом ректора Університету.

11.2. Зміни та доповнення до Положення вносяться у зв'язку зі змінами законодавства, шляхом викладення його в новій редакції, яка ухвалюється рішенням Вченої ради Університету та вводиться в дію наказом ректора.

Зразок
Додаток № 1

Ректору
Сумського державного педагогічного
університету імені А. С. Макаренка
професору Лянному Ю. О.

П.І.Б. (повністю)
студента(-ки) групи
(назва факультету, Інституту)

число, місяць, рік народження
задеклароване/зареєстроване місце
проживання _____

Серія та/або номер паспорта громадянина України (для особи, якій не виповнилось 14 років – свідоцтво про народження)

Реєстраційний номер облікової карти платника податків (за наявності)

Унікальний номер запису в Єдиному державному демографічному реєстрі (за наявності)

Номер телефону _____
Коли і ким виданий студентський квиток

ЗАЯВА

Прошу відповідно до статті 8 Закону України «Про забезпечення організаційно-правових умов соціального захисту дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування» (із змінами) та пункту 13 постанови Кабінету Міністрів України від 05.04.1994 р. № 226 «Про поліпшення виховання, навчання, соціального захисту та матеріального забезпечення дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування» (із змінами) зарахувати мене на повне державне забезпечення, як (необхідно підкреслити: особу з числа дітей-сиріт / особу з числа дітей, позбавлених батьківського піклування / студента, який в період навчання у віці від 18 до 23 років залишився без батьків).

(дата)

(підпись)

Зразок
Додаток № 2

Ректору
Сумського державного педагогічного
університету імені А. С. Макаренка
професору Лянному Ю. О.

П.І.Б. (повністю)

студента(-ки)   групи
(назва факультету, Інституту)

число, місяць, рік народження

місце

зареєстроване/зареєстроване
проживання

Серія та/або номер паспорта громадянина України (для особи, якій не виповнилось 14 років – свідоцтво про народження)

Реєстраційний номер облікової карти платника податків (за наявності)

Унікальний номер запису в Єдиному державному демографічному реєстрі (за наявності)

Номер телефону _____
Коли   і   ким   виданий   студентський   квиток

ЗАЯВА

Прошу відповідно до статті 8 Закону України «Про забезпечення організаційно-правових умов соціального захисту дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування» (із змінами) та пункту 13 постанови Кабінету Міністрів України від 05.04.1994 р. № 226 «Про поліпшення виховання, навчання, соціального захисту та матеріального забезпечення дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування» (із змінами) взяти мене на облік, як (вказати необхідне: дитину-сироту; дитину, позбавлену батьківського піклування), яка знаходиться під піклуванням до настання 18-річного віку. (_____).

вказати дату настання 18-річного віку

(дата)

(підпись)

Розписка

Я,

як особа з числа дітей-сиріт, особа з числа дітей, позбавлених батьківського піклування, або особа, яка під час навчання у віці від 18 до 23 років залишилась без батьків, – випускник_(ця) СумДПУ імені А.С. Макаренка

(назва факультету, курс, академічна група)

попереджений(на) про те, що для отримання грошової компенсації для придбання одягу, взуття, м'якого інвентарю і обладнання, а також **одноразової допомоги при працевлаштуванні** маю особисто в місячний термін після працевлаштування, але не пізніше кінця фінансового року подати соціальному педагогу наступні документи:

- Заява;
- Паспорт;
- Ідентифікаційний код;
- Довідка про працевлаштування або про перебування на обліку в центрі зайнятості, органів соціального захисту;
- Завірена в установленому порядку копія трудової книжки.

У разі не своєчасного подання зазначених документів не висуватиму будь-яких претензій до Університету щодо вказаної грошової компенсації.

(дата)

(підпись)